

Żołnierze Wyklęci – Zapomniani Bohaterowie

<https://podziemiezbrojne.ipn.gov.pl/zol/historia/w-podziemiu/87939,W-podziemiu.html>

14.05.2024, 23:38

W podziemiu

Kontynuowanie walki zbrojnej straciło sens. W wyniku ogłoszonej 22 lutego 1947 r. amnestii z podziemia wyszło 53 517 osób. Natomiast z 23 257 osób przetrzymywanych w więzieniach i aresztach część wyszła na wolność, a część uzyskała zmniejszenie wymiaru wyroku.

Łącznie amnestia objęła 76 574 osoby – członków organizacji podziemnych i oddziałów partyzanckich oraz dezertersów z WP, MO, KBW i UB. Według szacunków MBP ujawniło się ponad 90 proc. członków WiN i ok. 60 proc. członków podziemia narodowego.

Wydane przed amnestią instrukcje kładły nacisk na skrupulatne prowadzenie dokumentacji. Stający przed komisjami konspiratorzy zostali zobowiązani do opisu swojej działalności, przebiegu służby, podania nazwisk osób, z którymi się kontaktowali, ze szczególnym uwzględnieniem kadry dowódczej. Dzięki temu aparat bezpieczeństwa dysponował olbrzymią ilością informacji, niezwykle cennych dla pracy operacyjnej. Były one później wykorzystywane zarówno do infiltracji osób ujawnionych, jak też do zwalczania grup pozostających w podziemiu.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Od lewej Stanisław Staniulewicz „Maciuś”, Kazimierz Kocoń „Dąbek”, Roman Groński „Żbik”, Jerzy Seroka „Terry”, Zbigniew Sochacki „Zbyszek”, Marian Pawełczak „Morwa”, Lubelszczyzna, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Od lewej Stanisław Staniulewicz „Maciuś”, Kazimierz Kocoń „Dąbek”, Roman Groński „Żbik”, Jerzy Seroka „Terry”, Zbigniew Sochacki „Zbyszek”, Marian Pawełczak „Morwa”, Lubelszczyzna, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, po ujawnieniu i zdaniu broni,
Lubelszczyzna, kwiecień 1947 r.

Sanitariuszka ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Barbara Nagnajewicz-Woś
„Kryśka”, Lubelszczyzna, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, sierpień 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”: ppor. Zbigniew Sochacki „Zbyszek”, ppor. Roman Groński „Żbik”, Lubelszczyzna, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”: ppor. Roman Groński „Żbik”, por. Mieczysław Czechowski „Wrzos”, Lubelszczyzna, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”: Marian Kasza „Róża”, Eugeniusz Siekaczyński „Ślipek”, Janusz Pawełczak „Głaz”, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Stoją od lewej: Eugeniusz Mordoń „Gitarka”, Adam Świątek „Francuz”, Wacław Karbowniczek „Jastrząb”, Józef Maj „Strzelec”, N.N., Edward Foryt „Tarzan” z Mielca, Zbigniew Podkowiak „Faraon”, Bronisław Albin „Wicher”, kwiecień 1947 r.

Pod koniec kwietnia 1947 r. zakończył się okres obowiązywania amnestii, przestało też istnieć masowe, wpływowe podziemie. W lesie pozostało od 1 100 do 1 800 ludzi, którzy w najmniejszym stopniu nie stanowili już realnego zagrożenia dla władzy.

Okres od zakończenia amnestii do końca 1953 r. jest szczególnie interesujący. Dysponujący dużym doświadczeniem funkcjonariusze bezpieczeństwa stanęli przed pozornie prostym zadaniem zlikwidowania małych, najczęściej niezwiązanych już z żadną formalną organizacją grup partyzanckich. Cel ten okazał się jednak trudny do osiągnięcia. W podziemiu zostali najaktywniejsi dowódcy i żołnierze, o największym stażu partyzanckim, niemogący liczyć na łaskę komunistów. Wobec alternatywy: wyrok śmierci lub wieloletnie więzienie bądź dalsza walka – wybierali trwanie w lesie.

Ćwiczenia żołnierzy ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Lasy Janowskie, 1946 r.

Ćwiczenia żołnierzy ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Lasy Janowskie, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Od lewej stoją: Jerzy Stefański „Cedur”, Mieczysław Czechowski „Wrzos”, mjr „Zapora”, za nim Jerzy Siwecki „Bachus”, Tadeusz Skraiński „Jadzińek”, Jan Szaliłow „Renek”, Rzeszowszczyzna, lipiec 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, sierpień 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Od lewej: adiutant „Zapory” Jerzy Miatkowski „Zawada”, „Zapora”, trzeci w głębi Jan Szaliłow „Renek”, czwarty Kazimierz Kocoń „Dąbek” (kucharz oddziałowy), Mieczysław Czechowski „Wrzos” i Marian Pawełczak „Morwa”, Rzeszowszczyzna, sierpień 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, sierpień 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Od lewej stoją: Władysław Sobczak „Czajka”, Janusz Pawełczak „Głaz”, Marian Pawełczak „Morwa”, Lubelszczyzna, wiosna 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, sierpień-wrzesień 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Stoją od lewej: Julian N. „Cygan”, Bogdan Dzierżanowski „Lotnik”, Aleksander Sochalski „Duch”, Mieczysław Pruszkiewicz „Kędziorek” i Janusz Godziszewski „Janusz”, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, na kwaterze. Od lewej: Kazimierz Niewielski „Jaskółka” (na łóżku), Janusz Pawełczak „Głaz” (na wersalce), Ryszard Krusche „Czarny Renek” (na podłodze), 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Siedzą od lewej: Krystyna Wiśniewska „Dzikuska” (łączniczka), Kazimierz Pawłowski „Nerw”, Marian Pawełczak „Morwa”, Eugeniusz Siekaczyński „Ślipek”, lato 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Siedzą od lewej: Krystyna Wiśniewska „Dzikuska” (łączniczka), Kazimierz Pawłowski „Nerw”, Marian Pawełczak „Morwa” z Edwardem Stańkiem, Eugeniusz Siekaczyński „Ślipek”, lato 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, sierpień 1946 r.

Zatrzymanie samochodu z pomocą UNRRA przez żołnierzy ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, sierpień 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. W pierwszym rzędzie: Julian N. „Cygan”, Aleksander Sochalski „Duch”, „Janusz”. W drugim rzędzie: Bogdan Dierżanowski „Lotnik”, Mieczysław Pruszkiewicz „Kędziorek”, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, 1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Od lewej: Janusz Pawełczak „Głaz”, Barbara Nagnajewicz-Woś „Kryśia”, Władysław Sobczak „Czajka”, 1946 r.

Żołnierze Oddziału Ochrony Sztabu zgrupowania mjr. Józefa Kurasia „Ognia”, Gorce, lato 1946 r.

Żołnierze oddziału DSZ-WiN ppor. Leona Taraszkiewicza „Jastrzębia”, pow. Włodawa, zima 1945/1946 r.

Żołnierze 2. szwadronu VI Brygady Wileńskiej AK por. Waleriana Nowackiego „Bartosza”,
Mazowsze, 1947 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”, Rzeszowszczyzna, lipiec-sierpień
1946 r.

Żołnierze ze Zgrupowania Oddziałów AK-DSZ-WiN „Zapory”. Siedzą od lewej, pierwszy rząd: Zdzisław Harasin „Kwiatek”, Stanisław Rusek „Tęcza”, Marian Wójcik „Rota”, Jerzy Stefański „Cedur”, Kazimierz Kowal „Sokół”, Bogdan Dzierżanowski „Lotnik”, Antoni Birbach „Motor”, Marian Klocek „George” - poniżej śpi Jan Szaliłow „Renek”, dalej „Morwa” (głaszcze koziołka), „Zapora” głaszcze kozę, którą trzyma Kazimierz Kocoń „Dąbek”. Obok z wyciągniętą ręką w kierunku kozy Mieczysław Czechowicz „Wrzos”. Za ni

Podziel się:

Drukuj:

[Drukuj tą stronę](#) [Generuj PDF](#) [z tej strony](#)